

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-1-404
Konu :Yazılı Soru Önergesi

26/04/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.12.2018 tarihli ve 43452547-120.07-397884 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/6319 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Bekir PAKDEMİRLİ
Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/6319 (2 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'E AİT 7/6319 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca yürütülen faaliyetler kapsamında 2013- 2018 yılları arasında bahse konu KOP İllerinde Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi yürütülmüş olup, bazı illerde aynı takson tespit edilme olasılığından dolayı tüm KOP bölgesi alan bazında değerlendirildiğinde toplamda 2.651 endemik bitki taksonu tespit edilmiştir. Bu taksonlara ticari kullanım potansiyellerinin araştırılması kapsamında 2.651 endemik takson içerisinde 386 taksonun odun dışı bitkisel ürün olarak kullanımına yönelik ve ekonomik değerlerine ait bilgiler sahada çalışan uzmanlar tarafından tespit edilmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde farklı yıllarda yürütülen “Türkiye Endemik Bitkileri Projesi”, “Tehdit Altındaki Bitki Türlerinin Ekosistemlerinin Korunması ve Yönetimi Projesi” ve “Türkiye Genetik Çeşitliliğinin Yerinde Muhafazası Projesi” kapsamında Ülkemiz endemiklerinin tespit edilerek hem yerinde hem de yeri dışında korunmaları için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Tohumlu olan endemik bitkiler Ulusal Tohum Gen Bankasında ve Türkiye Tohum Gen Bankasında muhafazaya alınmıştır. Gen Bankalarında muhafaza edilen Konya İlinden toplanmış 81 adet endemik tıbbi aromatik bitki, Araştırma Enstitülerimiz bünyesinde yürütülen araştırma programlarında kullanılmak üzere değerlendirmeye alınmıştır.

Bakanlığımız, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü bünyesinde bitki türleri ile ilgili yapılan çalışmalardan bir diğeri de “Ulusal Mera Kullanım ve Yönetim Projesi”dir. KOP İllerinin de bulunduğu 47 ilde mera alanlarında 3.444 noktadaki mera bitkileri ile ilgili bilgiler toplanırken, endemik türler de tespit edilmiştir.

KOP İllerinin bulunduğu bölgede yapılan Ulusal Mera çalışmaları kapsamında; 153 tür tespit edilmiştir. Endemik bitkiler grubundan endemik Geofitlerle ilgili olarak TÜBİTAK 1007 destekli yürütülen “Türkiye Geofitlerinin Kültüre Alınması Yeni Tür ve Çeşitlerin İlgili Sektörlere Kazandırılması” projesi kapsamında tüm Türkiye Florası taranmış ve doğal yayılış gösteren Geofit türlerinin tamamına yakını toplanmış ve koruma altına alınmıştır. Bu proje sonucunda dünyada ılıman iklim kuşağının en çok Geofit türüne sahip “Türkiye Geofit Koleksiyonu” oluşturulmuş; yeri dışında (ex-sitü) muhafaza altına alınmıştır. Toplanan türlerin envanteri çıkarılarak, endemizm durumları belirlenmiştir. Bu kapsamda Türkiye geofitlerinin tamamını kapsayan; tamamı orijinal fotoğraflı 2000 sayfa, 3 ciltlik “Türkiye Geofitleri” kitabı yayınlanmıştır.

Ekonomik potansiyeli olan geofit türleri üzerine kültüre alma çalışmaları devam etmektedir. Diğer yandan nesli tehlike altında olan 45 tür belirlenerek yerinde (in-sitü) muhafaza için türlerin koruma projeleri uygulamaya başlanacaktır.

KOP bölgesi nadir endemiklerini de içeren kültüre alma ve ıslah projeleri Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Geofit Araştırma Merkezinde yürütülmektedir. Bu araştırma projelerinden bazıları şunlardır;

- Türkiye Florasında Mevcut Şakayık (*Paeonia spp.*) Türlerinin Tespiti Islahı ve Yetiştirme Tekniklerinin Belirlenmesi-IV,
- Türkiye Florasında Mevcut Hoş Kokulu Müşkürüm (*Muscari spp.*) Türlerinin Islahı ve İlgili Sektörlere Kazandırılması,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Türkiye Florasında Mevcut Hoş Kokulu Süs Soğanı (*Allium spp.*) Türlerinin Islahı ve İlgili Sektörlere Kazandırılması,
- Türkiye Florasında Mevcut Dağ Sümbülü (*Hyacinthella Schur*) Türlerinin Farklı Yöntemlerle Çoğaltılması.

Bu projeler ve daha önce yürütülen TÜBİTAK destekli projeler kapsamında Türkiye Florasında yayılışı olan ekonomik potansiyeli olan türler kültüre alınmakta, ıslah çalışmaları yürütülerek süs bitkisi sektörüne kazandırılmaktadır. Bu kapsamda 236 çeşidi kapsayan “Süs Bitkileri Çeşit Kataloğu” yayınlanmıştır. Diğer yandan fitokimyasal içerikleri ve ilaç olarak kullanılabilirlik durumlarına dair araştırma çalışmaları yapılmaktadır.

94